

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 14

Olsztyn, Czwartek 17 stycznia 1946 r.

Rok II

Pierwsza rocznica

Dzisiaj mija rok od chwili, kiedy bohaterские oddziały Wojska Polskiego, ramię przy ramieniu z bratnią Armią Radziecką, przełamując zacięty, wielomiesięczny opór Niemców na Wiśle, wkroczyły zwycięsko w tragiczne ruiny stolicy Rzplitej, w skrwawione ruiny Warszawy, które po wieczne czasy oskarżać będą barbarzyńskich najeźdźców niemieckich.

Dzień 17 stycznia, kiedy hitlerowskie bandy barbarzyńców w panicznej ucieczce opuściły tragiczne cmentarzysko Warszawy, stał się symbolicznym dniem Wyzwolenia całej Polski.

Dzień dzisiejszy staje się wiekopomną rocznicą dla całego Narodu Polskiego, Rocznicą zwycięstwa, przewyższającego zwycięstwo Grunwaldu, rocznicą tryumfu ducha ludzkiego nad tym wszystkim, co reprezentuje najniższe instynkty człowieka-zwierza, człowieka-bestii — faszystowskiego potwora.

Dzisiejsza rocznica uzmysławia nam potęgę podwójnej jedności: jedności wewnętrznej Narodu Polskiego, który w najcięższym w swych dziejach okresie nie załamał się, nie wydał z siebie żadnego Quislinga, ale zwartą, solidarną masą parł do zwycięstwa i zwycięstwo to, mimo ofiar, osiągnął — i drugiej jedności, jedności bratnich narodów słowiańskich, które wspólnym, zgodnym wysiłkiem pokonały odwiecznego swego wroga — świat germański.

Rocznica dzisiejsza krzepi nas i pozwala z otuchą patrzeć w przyszłość.

Ostatnia bowiem wojna raz jeszcze zadokumentowała, że «Polska — to wielka rzecz», a my, Polacy, potrafimy się zdobyć na wielkość. Jej równa.

Wł. M.

Dazymy do wspólnej przyszłości

Minister Rzymowski przemawia w Londynie

Londyn, 17. 1. (Obsł. wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu ONZ przemawiał delegat Polski min. Wincenty Rzymowski.

Na wstępie minister zaznaczył, że przed światem są dwie drogi — dwie możliwości, pierwsza to zniszczenie, druga — to budowanie nowego świata.

Narody chcą żyć w pokoju i aczkolwiek wiele ich dzieli, to jeszcze więcej łączy.

Celem ludzkości jest postęp nie na drodze rewolucji, lecz w drodze stopniowych przemian. Warunkami postępu i pokoju są przede wszystkim ogólna demokratyzacja, współpraca wielkich mocarstw oraz planowanie w skali światowej.

Niezależnie od prac konstrukcyjnych należy nie zapominać o pozostałościach faszystwu, który przyczaił się i żyje w kartelach. Walka z pozostałościami faszystwu musi być nieublagana. W tym celu należy rozszerzyć kontrolę nad wszystkim, co może przerodzić się w niebezpieczeństwo.

Prace ONZ niewątpliwie przyczynią się do zorganizowania świata.

Min. Jedrychowski udal się do Białogrodu

Warszawa, 17. 1. (obsł. wł.). — W dniu dzisiejszym z lotniska na Okęciu odleciał do Białogrodu min. Zegluga i Handlu Zagr. Stefan Jedrychowski dla podpisania traktatu handlowego z Jugosławią.

Umowa handlowa polsko-jugosłowiańska jest rezultatem pomysłnych obrad, jakie toczyły się od dłuższego czasu w Warszawie.

tym bardziej, że groźba nowej wojny europejskiej ostatecznie znikła. Musimy wytworzyć indywidualność zbiorową, musimy dążyć do wspólnej przyszłości, nie oglądając się wstecz.

Narody proszą o pomoc nie zaś o dobroczynność; w porę okazana pomoc przynosi znaczne korzyści obu stronom. Narody Zjednoczone mogą być pewne współpracy Polski.

Min. spr. zagr. Chin, Li, w swym przemówieniu przestrzegł świat przed podziałem na bloki, ponieważ pokój jest niepodzielny.

Wielkie mocarstwa muszą mieć

większe uprawnienia z tytułu swego znaczenia i odpowiedzialności. Jednak i małe narody mogą bardzo wydatnie przyczynić się do ugruntowania pokoju, przez wprowadzenie nowych zasad.

Paragraf 14 O.N.Z.

Londyn, 17. 1. (obsł. wł.). Delegacja perska otrzymała nowe instrukcje z Teheranu. Sprawa Persji ma być wniesiona na forum ONZ.

Możliwość postawienia kwestii perskiej na porządek dzienny przewiduje par. 14 ONZ.

Wojsko Polskie powraca do kraju

Drugi transport odplynal juz z Anglii

Londyn, 17. 1. (Obsł. wł.). Z portu Chillbury nad Tamizą odjechał wielki parowiec, na pokładzie którego znajduje się 2 tys. żołnierzy polskich, wracających w pełnym rytmie do kraju. Wśród nich znajduje się 19 oficerów.

Przybycie statku do Gdańska spodziewane jest w sobotę.

Jest to już drugi transport z Anglii z ogólnej liczby 23 tysięcy żołnierzy polskich, którzy wyrazili chęć natychmiastowego powrotu do Ojczyzny.

Zbrodnia zada kary

Proces przestępców wojennych w Minsku

Minsk, 17. 1. (obsł. wł.). W Mińsku rozpoczął się proces przeciwko 18 niemieckim zbrodniarzom wojennym, odpowiedzialnym za wymordowanie 2 i pół miliona ludzi, za

zniszczenie 290 miast radzieckich, za spalenie 9200 wsi, 10 tys. kołchozów, 1136 szpitali, za wywiezienie 2 milionów sztuk bydła rogatego itp.

Wśród oskarżonych znajduje się szereg wybitnych i wyższych oficerów SS i oddziałów specjalnych, osławionych w ekspedycjach karnych na terenie Białorusi radzieckiej.

Kłopoty morskie Anglii

Londyn, 17. 1. (obsł. wł.). W stoczniach brytyjskich wre gorączkowa praca nad budową nowego tonażu.

W końcu roku 1945 w budowie znajdowało się 392 okrętów. Mają one uzupełnić brakujący tonaż w ilości 4 milionów ton.

W chwili obecnej pod banderą angielską pływa 14 milionów ton i 400 okrętów amerykańskich, które będą zwrócone Stanom Zjedn., ponieważ zapłaty złotem Anglii uskutecznić nie jest w stanie.

O ile Anglia cierpi na brak tonażu, aby utrzymać swą żeglarską pozycję w świecie i zapewnić sobie dowóz potrzebnych towarów, o tyle znów Ameryka ma nadmiar tonażu, dysponując 40 milionami ton.

Na konferencji pokojowej

Londyn, 17. 1. (obsł. wł.). Oficjalnie komunikują, że opracowanie warunków pokojowych dla Włoch, Węgier, Bułgarii, Rumunii i Finlandii odbędzie się na konferencji pokojowej w Paryżu w dniu 1 maja r. b.

Zwolnione tempo demobilizacji

Londyn, 17. 1. (obsł. wł.). Gen. Eisenhower oświadczył, że demobilizacja armii amerykańskiej odbywa się obecnie w tempie nieco wolniejszym ze względu na to, iż na początku demobilizowano zbyt intensywnie.

Zobowiązania amerykańskie w Europie i Azji zmuszają dowództwo do pozostawienia na tych kontynentach odpowiednich sił.

Bazy floty USA w Europie

Amerykańskie ministerstwo marynarki podało do wiadomości, że część floty amerykańskiej, pod dowództwem admirała Hewitt, będzie stacjonować na Morzu Śródziemnym.

Po 3 oddziały floty amerykańskiej będą się znajdowały na Pacyfiku i na Oceanie Atlantyckim. Pearl Harbour będzie główną bazą floty amerykańskiej na Pacyfiku. (PAP)

Sprawa Zagłębia Ruhry

ma zasadnicze znaczenie dla Francji

Paryż, 17. 1. (obsł. wł.). W Paryżu żywo jest komentowana dotychczas nie rozstrzygnięta sprawa zagłębia Ruhry, co stanowi dla bezpieczeństwa Francji czołowe zagadnienie. Pamiętać bowiem należy, że wszystkie napaścnicze wojny wyszły właśnie z zagłębia Ruhry.

Były minister francuski Heriot podczas debaty w Konstytucyjnym Zgromadzeniu wzywał Anglię, Amerykę i Rosję do ostatecznego załatwienia sprawy

Ruhry, gdyż stan obecny będzie stale groził nową agresją niemiecką.

Podczas debaty w Konstytucyjnym Zgromadzeniu francuskiej wysunięto zastrzeżenie co do tworzenia bloku zachodniego, oraz żądano usunięcia reżymu gen. Franco w Hiszpanii.

Prez. Truman zadowolony

Londyn, 17. 1. (obsł. wł.). Prezydent Truman na konferencji prasowej wyraził swe zadowolenie z przebiegu konferencji ONZ, z uznaniem witając powstanie Rady Powierniczej, pomocy której Ameryka będzie musiała prosić.

Ponadto prezydent zapowiedział zatrzymanie niektórych wysp na Pacyfiku, które mają strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa Ameryki.

Dla dzieci polskich

Londyn, 17. 1. (obsł. wł.). Organizacje dobroczynne w Anglii zebrały ponad 2 tys. zabawek, które zostały wysłane do Polski.

Transport zabawek zostanie przede wszystkim skierowany do sierot, sierot, żłobków i zakładów wychowawczych dla dzieci.

Chłop buduje Nową Polskę

Obrady Kongresu Str. Ludowego

W drugim dniu obrad Kongresu Stronnictwa Ludowego referat pt. „Zasady polityki S. L.” wygłosił sekretarz generalny A. Korzycki.

Referent omówił półwiekową historię ruchu ludowego, poświęcając szczególną uwagę okresowi pierwszego dwudziestolecia niepodległości.

Cios wrześnieowy nie złamał chłopskiego oporu i narastającej siły ruchu ludowego. Z patriotycznego porwy młodzieży wiciowej wyrosły Bataliony Chłopskie.

Jaka jest ta nowa Polska rękami naszymi budowana? Co chłop polski zdobył dzięki ofiarnej walce i pracy?

Po pierwsze: zwyciężyliśmy w wojnie z Niemcami, wywalczyliśmy so-

bie wolną i niepodległą Ojczyznę, wytyczając raz na zawsze nasze granice wschodnie, które odtąd nie będą rubieżami nienawiści.

Po drugie: wywalczyliśmy sobie demokratyczną, ludową władzę, ustrój polityczny, w którym chłop jest pełnoprawnym obywatelem, współgospodarzem kraju.

Nauczeni smutną historią upadku Rządu Ludowego w 1918 r., nie ugnieśmy karku przed reakcją. Przeprowadzając w niedługim czasie powszechne wybory, ugruntujemy nasze demokratyczne zasady.

Po trzecie: wywalczyliśmy sobie nowy, gospodarczo-społeczny ustrój

bez obszarników i magnatów kartelowych. Straszyl nas kolchozami, lecz my wiedzieliśmy, że nikt w Polsce, ani nie pragnie, ani odważy się narzucić chłopu obcych form gospodarowania na roli.

Ciąży nad nami dziedzictwo wojny i okupacji, a ogromnisz zniszczeń wojennych obliczamy na 100 miliardów złotych. Tak straszne skutki wojny wymagają długich lat uporczywej pracy całego narodu. Zgodnie z tym N. K. W. Stronnictwa Ludowego wypracował podstawowe zadania ruchu ludowego na dzień dzisiejszy. Są nimi:

1) Odbudowa i przebudowa gospodarcza Polski.

2) Utrwalenie demokracji.

3) Oświata i młodzież.

Po referacie ob. Korzyckiego rozwinęła się dyskusja.

Następnie referat o sprawach gospodarczych wygłosił woj. Dąb-Kocioł. Omówił on dotychczasowe osiągnięcia gospodarcze oraz tezy gospodarcze Stronnictwa Ludowego.

Z frontu radiofonizacji

Otwarcie rozglosni bydgoskiej

W akcji radiofonizacji kraju przoduje poznanskie, gdzie rok 1945 zamknięto cyfrą 4.650 głośników, woj. łódzkie — 4.650 głośników, warszawskie — 2.853, pomorskie — 2.521, krakowskie — 2.213, lubelskie — 1.811, białostockie — 1.311 głośników. Plan radiofonizacji kraju przewiduje, że w ciągu 1946 r. osiągnięta zostanie liczba 100 tysięcy głośników przewodowych.

Na konferencji, która odbyła się w tych dniach w Krakowie, dyr. Młynarski przedstawił projekt, dotyczący nowej polityki programowej P. R.

Projekt ten cechuje przede wszystkim zwiększenie ilości muzyki kosztem audycji słownych, wprowadzenie cyklu audycji, pod nazwą „Nauka przed mikrofonem”, które będzie miało za zadanie popularyzowanie różnych dziedzin nauki, wprowadzenie audycji szkolnych i koncertów

dla młodzieży, wprowadzenie t. zw. koncertów literackich oraz transmisje nabożeństw z kościołów w niedziele i dni świąteczne. Układ programu ulegnie również dużej zmianie, przy czym myślą przewodnią będzie łączenie w pewną całość audycji jednego typu w celu ułatwienia słuchaczowi opanowania poruszonego tematu.

W tych dniach dokonano pierwszych prób transmisji rozglosni bydgoskiej na fali ogólnopolskiej. Z dn. 15 b. m. Bydgoszcz weźmie udział w programie ogólnopolskim.

Godło państwa nie może być nadużywane

Dość często herb państwowy używany jest w sposób niewłaściwy przez umieszczanie go wewnątrz sklepów, wystaw sklepowych i na szyldach. Ministerstwo Administracji przypomniło podległym sobie władzom, że osobom i instytucjom prywatnym nie wolno używać herbu państwowego, wojewódzkiego, powiatowego lub gminnego związku samorządu terytorialnego dla celów handlowych oraz na blankietach i szyldach.

Odczyt o penicylinie

Profesor Uniwersytetu Oxfordskiego dr. Martin wygłosił w Poznaniu przed przedstawicielami świata lekarskiego i licznie zgromadzoną publicznością odczyt na temat leczenia penicyliną.

Prelegent w odczycie swym zaznaczył, że penicylina jest lekiem działającym skutecznie tylko w ściśle określonych wypadkach i wymagającym pewnych urządzeń medycznych. (PAP)

Polska dba o swoje wybrzeże

Utworzenie Gł. Inspektoratu Rybackiego.

Od 1 lutego b. r. powstanie w Szczecinie ekspozytura delegata Rządu dla Spraw Wybrzeża, która zajmie się sprawą objęcia portu przez władze polskie.

W związku z utworzeniem Delegatury Rządu dla Spraw Wybrzeża, której zadaniem jest koordynacja prac, związanych z odbudową życia

morskiego i nadmorskiego, uległa ostatnio likwidacji Delegatura Departamentu Morskiego w Sopocie.

Wobec stałego rozwoju ważnej dla kraju gałęzi gospodarki narodowej, jaką stanowi rybołówstwo morskie, istniejący w Departamencie Morskim Wydział Rybacki został przekształcony na Główny Inspektorat Rybacki.

Przegląd prasy

Wielka odpowiedzialność

Prasa stołeczna poświęca dużo uwagi sprawie wyboru Polski do Rady Bezpieczeństwa ONZ, podkreślając, że wracamy na arenę międzynarodową wśród zrozumienia przez inne narody znaczenia naszej Ojczyzny, jej roli i jej przyszłości. M. in. „Kurier Codzienny” pisze:

„Polska będzie istotnie najbardziej wytrwałym i konsekwentnym rzecznikiem zapewnienia wszystkim narodom bezpieczeństwa i możliwości pokojowej pracy.

Do tej roli — pisze dalej gazeta — powołuje Polskę charakter jej narodu, jej mas ludowych, cieszących się od wieków słuszną opinią pokojowych, nienawidzących zabobroczności i gwałtu.

Oznacza to jednocześnie spotęgowanie odpowiedzialności, jaka spada na wszelkie jej posunięcia polityczne, które muszą świecić przykładem pokojowości i dobrej woli, jakie pragniemy widzieć we wszelkich stosunkach międzynarodowych “

Tam, gdzie zwyciężył żołnierz polski

Odbudowa Monte-Cassino

18 maja 1944 roku brawurowym natarciem — wojska 2 korpusu polskiego zdobyły słynny klasztor Monte Cassino.

Walkę o ten wyjątkowo trudny do zdobycia punkt obronny wroga toczyły wojska różnych narodowości. Zwycięzcami zostali niezwalczeni żołnierze polscy, którzy w tych krwawych bitwach okryli swe sztandary nieśmiertelną chwałą.

Obecnie z Londynu donoszą, że słynny klasztor na Monte Cassino, leżący na wzgórzach, w walce o które zginęło tysiące ludzi w jednej z najgwałtowniejszych i najdłuższych bitew w tej wojnie, ma być całkowicie odbudowany. Przeor klasztoru don Ildefons Rea oświadczył korespondentowi Reutersa, że główną część kosztów odbudowy klasztoru pokryją sojusznicy. (PAP)

W Centr. Robotn. Domu Kultury w Łodzi odbyła się uroczysta inauguracja Uniwersytetu Łódzkiego.

Otwarcie Uniwersytetu w Łodzi

Prof. Józef Chalasiński w obszernym i ciekawym referacie mówił o inteligencji polskiej w świetle genealogii społecznej.

Następnie odbyła się uroczysta immatrykulacja młodzieży akademickiej.

„Vickers” produkuje transportowce

Według informacji z Londynu znana firma angielska „Armstrong Vickers” podjęła się produkcji 24 nowoczesnych samolotów transportowych miesięcznie.

Do końca roku bieżącego angielskie linie lotnicze zostaną zasilone 200 nowymi aparatami tej firmy.

W Rzymie — o Warszawie

Prof. Biegański wygłosił w Rzymie odczyt na temat odbudowy Warszawy, którego wysłuchali zebrani architekci włoscy i publiczność ze sfer intelektualnych. (PAP)

Budujemy „finskie domki”

W Gorzowie uruchomiono wytwórnę domów seryjnych.

Produkcja wytwórni gorzowskiej zastąpi sprowadzane dotychczas z zagranicy t. zw. „finskie domki”. (PAP)

D Z I E Ń
OLSZTYNA

Musimy przeciwstawić się niebezpieczeństwu ognia

Trudności w organizowaniu pożarnictwa

Odzież dla najbiedniejszych

Wojewódzki Wydział Opieki Społecznej przejmując obecnie transporty używanej garderoby i butów. Duża część transportów kierowana jest na teren powiatów Okręgu, gdzie rozdziałem zajmują się referaty Opieki Społecznej Starostw. (B)

Dzis wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 18.30 doskonała komedia w 5 aktach Bernarda Shaw'a p.t. „Pigmalion“.

Kino „Polonia“

Film produkcji radzieckiej p. t. „Szalony Lotnik“. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Kino „Mazur“

Film radziecki p.t. „Cztery serca“. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Traktory muszą być gotowe

Powiat szczytnieński winien wypełnić plan orki

Samopomoc Chłopska w powiecie szczytnieńskim rozwija się pomyślnie i jest najliczniejszą organizacją w powiecie. Prawie w każdej gromadzie jest koło Samopomocy i prawie w każdej gminie organizuje się chłopska Spółdzielnia.

Niewątpliwie, prócz zadań ogólnych, Samopomoc Chłopska zajmie się sprawą wzmocnienia orki i akcji siewnej na wiosnę.

Stacja traktorowa w Szczytnie nie posiadała odpowiedniej ilości materiałów pędnych, wskutek czego wyniki orki jesiennej były nikłe.

W interesie powiatu, jak i całego okręgu Mazurskiego, leży dokładne i skuteczne przeprowadzenie orki. Jest to zagadnienie pierwszej wagi. Trak-

torami przeto winny być już wyremontowane, a materiały pędne uzupełnione i gromadzone.

Tymczasem społeczeństwo z niepokojem śledzi zużywanie cennych materiałów pędnych na częste i nieznane wyjazdy. Czynniki odpowiedzialne powinny tą sprawą się zainteresować.

W powiecie szczytnieńskim zamieszkuje obecnie około 6 tys. Mazurów. Urządzona staraniem tutejszych organizacji społecznych gwiazdka dla dzieci mazurskich, na której rozdano działwie produkty spożywcze, cukier i materiały piśmienne, w dużej mierze przyczyniła się do nawiązania serdecznych stosunków z ludnością miejscową.

Prąd. Wskutek defekcjonowania normalnych instalacji, wreszcie zdarzające się akty sabotażu — wszystko to przyczynia się do spotęgowania niebezpieczeństwa pożaru.

W braku odpowiednio zorganizowanej akcji ochronnej zagraża to bardzo poważnie odbudowie gospodarczej kraju.

Organizacja zaś obrony przeciwpożarowej w woj. Mazurskim natrafia na wielkie trudności wobec całkowitego zniszczenia istniejącej przed wojną sieci straży pożarnych, zarówno pod względem zaopatrzenia w sprzęt i urządzenia, jak i pod względem materiału ludzkiego.

Całą organizację trzeba dziś stworzyć od podstaw. Nie mówiąc już o wsiach i małych miasteczkach — są miasta powiatowe, w których nie ma najprymitywniejszego sprzętu przeciwpożarowego, nawet zwykłych wiader do czerpania wody.

Jeśli znajdzie się nawet jakaś sikawka, czy motopompa, to są one zdekompletowane i wymagają poważnego remontu, którego na miejscu nie można przeprowadzić z braku odpowiednich warsztatów i części zamiennych.

Nawet stolica województwa — Olsztyn znajduje się pod tym względem w opłakanej sytuacji, bo istniejąca tu straż pożarna nie posiada żadnych środków lokomocji i do pożaru spieszyć musi... na piechotę!

Dotychczasowe wysiłki istniejącego przy Urzędzie Wojewódzkim Inspektoratu pożarnictwa, zmierzające do zorganizowania straży pożarnych, chociażby tylko w większych ośrodkach, dają nikłe rezultaty.

Do chwili obecnej udało się zorganizować zaledwie 11 straży pożarnych, podczas gdy straży takich potrzeba już dziś co najmniej 140.

Tak powolne postępy akcji organizacyjnej przypisać należy słabemu zainteresowaniu ze strony zarówno samego społeczeństwa, jak i miejscowych władz, które z nielicznymi wyjątkami, (jak np. w Morągu) wykazują zbyt mało inicjatywy w kie-

runku pobudzenia akcji społecznej. Stan ten musi jak najrychlej ulegać zmianie, gdyż sytuacja taka, jaka jest w tej chwili, może pociągnąć za sobą groźne następstwa. Dowodem tego ostatnie pożary w Ostródzie, Wartenberku i Braniewie, które z braku należytej obrony spowodowały olbrzymie straty w majątku społecznym.

Władze lokalne powinny przedewszystkiem wykazać więcej inicjatywy i energii w zabezpieczeniu i remoncie ocalałego sprzętu pożarniczego, Poza tym należy energiczniej zachęcać miejscową ludność do tworzenia ochotniczych straży pożarnych, będących w naszych warunkach najodpowiedniejszą formą organizacji przeciwpożarowej. Akcja ta musi się spotkać z poparciem całego społeczeństwa. Pamiętajmy — niebezpieczeństwo pożarów jest bliskie i groźne!

K. L.

„Gwiazdka“ w przedszkolu

W miejscowym przedszkolu w Biskupcu (pow. Reszelski) odbyła się uroczystość „Gwiazdki“ dla dzieci. Na uroczystość zaproszono gości i rodziców. Salę przedszkola udekorowano, ustawiono prowizoryczną scenę, na której dzieci osiedleńców i dzieci warmińskie popisywały się deklamacjami i śpiewami.

„Sw. Mikołaj“ z nieodzownym workiem podarków i różgami w ręku obdarował każde dziecko paczką słodyczy, pamiętając o najbiedniejszych, którym wręczył dodatkowo paczki z odzieżą — jak sukienki, fartuszki, szaliki i t. p.

W atmosferze radości, wrzawy i śpiewu kolęd zakończyła się pierwsza „polska choinka“ na ziemi warmińskiej.

m. k.

Oplatek u inwalidów

W Związku Powiatowego Koła Inwalidów Wojennych w Olsztynie miał miejsce tradycyjny oplatek.

Na uroczystość przybył delegat Zarządu Okręgowego, który w krótkim przemówieniu uczcił poległych w walce o Wolność i Demokrację wzywając zebranych do wspólnej pracy dla dobra organizacji i samych siebie.

W czasie skromnej wieczerzy wigilijnej odśpiewano kilka kolend i złożono oliary na wdowy i sieroty.

Licbark — żołnierzowi polskiemu

W celu zespolenia społeczeństwa z Wojskiem Polskim oraz udzielenia żołnierzowi i jego rodzinie jak najdalej idącej pomocy moralnej, intelektualnej i materialnej, zostało zorganizowane w dniu 13 bm. Koło Tow. Przyjaciół Żołnierza w Licbarku.

Zadaniem Koła T.P.Z. będzie prowadzenie akcji kulturalno-oświatowej wśród żołnierzy i ich rodzin, rozta-

czanie opieki nad zmobilizowanym i zdemobilizowanym żołnierzem i jego rodziną, niesienie pomocy w urządzeniu warunków bytowania żołnierzom, a zwłaszcza przy osadnictwie, opiekowanie się grobami i cmentarzami wojskowymi.

Przykład Licbarka godny jest naśladowania.

Jak Olsztyn walczy z chorobami

Wiecej inicjatywy i dobrej woli

Zwracaliśmy niejednokrotnie uwagę na niebezpieczeństwo chorób epidemicznych, które szerzą się na terenie woj. Mazurskiego.

Nadzwyczajny Komisariat do Walki z Epidemiami podjął od pewnego czasu akcję zapobiegawczą i likwidującą, osiągając pomyślne wyniki.

Jak wygląda zdrowotność ludności w 30-to tysięcznym Olsztynie? Jak miasto walczy z chorobami? Ile jest szpitali i innych ośrodków leczniczych?

Informuje kierownik Kolumn Sanitarnych ob. Zdzisław Obrzydowski.

Mamy w Olsztynie dwa większe szpitale: — jeden wojewódzki, t. zw. Marjacki, ogółem na 200 łóżek i drugi Kolejowy na 65 łóżek. Szpitale te mają oddziały: — wewnętrzny, chirurgiczny, ginekologiczny i w Marjac-

kim ponadto — zakaźny. Oba szpitale mają również apteki do użytku wewnętrznego.

Istnieje poza tym Woj. Przychodnia Przeciwweneryczna, trzy ambulatoria P. C. K., kolejowe i P. U. R., punkt sanitarny P. C. K. na dworcu i Centralny Ośrodek Zdrowia. W leki zaopatrują Olsztyn trzy apteki.

— Jakie są zamierzenia Wydziału na najbliższą przyszłość?

— Troską naszą jest brak w Olsztynie kąpieliska. Nasze higienistki w swojej pracy natrafiają bardzo często na brudnych i zawszonych, których należałoby natychmiast oddać do łazni celem wykapania i odwszenia.

Sprawa budowy kąpieliska w mieście jest rzeczą najpilniejszą i Wydział, wobec licznych interwencji i zabiegów, spodziewa się jej pozytywnego rozwiązania.

Drugim zasadniczym zadaniem Wydziału jest sprawa zewnętrznej czystości Olsztyna. Prace przygotowawcze i organizacyjne są już rozpoczęte

Rozpowszechniajcie

Wiadomości Mazurskie

Czy wiecie, że...

Ciało człowieka zawiera w sobie wiele składników chemicznych. Pewien chemik obliczył, że z żelaza znajdującego się w organizmie dorosłego człowieka, można zrobić 6 dużych gwoździ, z fosforu — 750.000 główek do zapalek, z wosku — 5 dużych świec.

Poza tym ciało człowieka zawiera 125 gr. cukru, 2,5 kg. żelatyny, około 40 łyżeczek soli wreszcie gaz, którym przez kilka godzin można zasilać normalną lampę gazową.

Oczywiście, że nikt nigdy nie myślał o eksploatacji składników chemicznych z ciała człowieka, dopiero w zbrodniczych umysłach hitlerowskich powstał projekt masowych mordów dla wykorzystania ciał ludzkich do produkcji mydła, nawozów sztucznych i t. p.

Polska — Czechosłowacja na filmie

W Poznaniu wyświetlono pierwszy polski krótkometrażowy film sportowy.

Film przedstawia fragmenty z zawodów międzypaństwowych w boksie Polska — Czechosłowacja, rozegranych w dniu 16 grudnia ub. r. w Poznaniu.

Mimo słabego oświetlenia sali, AFA — twórcy filmu wywiązali się ze swego zadania nadzwyczaj dobrze. Odniesiono zupełny sukces, gdyż zdjęcia dały nadspodziewanie dobre wyniki. (PAP).

OGŁOSZENIA DROBNE

SKLEP ELEKTROTECHNICZNY, S. Jaworski, Krzywa 22 (przy rynku) poleca żarówki, żyrandole, lampy, materiały instalacyjne, bezpieczniki automatyczne, baterie, latarki oraz inne artykuły elektrotechniczne. (82—2)

POSZUKUJE ojca Kazimierza Szuszkiewicza, urodzonego 14.1.1908 r. w Nowej Wilejce. (zawód cieśla). Ostatnio przebywał w Ascheberg. Wszelkie wiadomości proszę kierować: Szuszkiewicz Ryszard, Bartoszyce ul. Flisaków Nr. 9. (81)

OFENSYWA WYZWOLENCA

12 stycznia 1945 roku huk tysięcy armat obwieścił światu, że Armia Czerwona, wykonując rozkaz marsz. Stalina, przystąpiła do zadania decydującego, śmiertelnego ciosu III-ej Rzeszy.

Punktem wyjściowym wielkiego uderzenia był przyczółek mostowy pod Sandomierzem, utrzymany mimo licznych ataków niemieckich.

Dywizje I Frontu Ukraińskiego pod wodzą marsz. Koniewa, którym przypadł zaszczyt pierwszego uderzenia, w ciągu dwóch godzin przełamały bastiony oporu wroga i w rezultacie błyskawicznie rozwijającego się natarcia już 14 stycznia padły Kielce.

Odwrót armii niemieckiej zamienia się w paniczną ucieczkę całych dywizyj SS, korpusów pancernych, brygad faszystowskich.

Wskrzeszenie „Jutrznia” na Mazurach
Misterium staropolskie w Pasymie

Istniał na Mazurach dawny zwyczaj urządzania w wigilię Bożego Narodzenia „Jutrznia na Gody”. Kiedy szkolnictwo zostało zniemczone „zgasła Jutrznia na Mazurach”.

Wskrzesił ją Karol Mallek, pisarz regionalny, prezes Instytutu Mazurskiego, kierownik Mazurskiego Instytutu Ludowego w Pasymie.

W r. 1931 wydano „Jutrznia” dla ludu mazurskiego «krakowskim szryf-

Sport w skrocie

Dr. Peltzer b. rekordzista Europy i jeden z najlepszych w swoim czasie średniodystansowców został zwolniony przez aliantów z obozu koncentracyjnego.

Dr. Peltzer zamierza napisać historię sportu w Niemczech.

Na Śląsk powrócił reprezentacyjny napastnik polski Wodarz.

Wodarz zdezercerował z wojska niemieckiego i obecnie powrócił do kraju z Włoch, wraz z byłymi żołnierzami armii Andersa.

Jak podaje prasa czeska, został już ustalony skład reprezentacji bokserskiej Czechosłowacji na międzynarodowy mecz z Polską, który ma się odbyć dnia 20 stycznia b. r. w Pradze.

Barwy Czechosłowacji będą reprezentowali, poczynając od wagi niższej: Stehlik, Strba, Navratil, Kralicek, Koudelka, Skudrik, Rademacher, Louda.

Wyjazd polskiej reprezentacji bokserskiej na mecz Polska — Czechosłowacja zostanie przyspieszony i pięściarze opuszczą Łódź już w dniu dzisiejszym. Najlepszą formę wśród zawodników wykazują Czortek i Czarnecki.

tem» czyli gotykami — została rozchwytana.

Mallek w Działdowszczyźnie w kilku wioskach urządził Jutrznie w szkołach. Cieszyła się zawsze uznaniem, gromadziła tłumy.

Natychmiast po otwarciu Uniwersytetu Ludowego w Pasymie, przystąpiono do przygotowania widowiska, które jest czymś w rodzaju misterium średniowiecznych.

Mimo wielkich trudności udało się urządzić Jutrznie w auli szkoły powszechnej w Pasymie.

Widowisko wypadło świetnie. Wzięło w nim udział 30 słuchaczy i słuchaczek i „mały Mallek” jako „zaczek”. Dialogi i oracje wygłoszono przeważnie w pięknym narzeczu mazurskim.

Kolędy i pieśni wzruszyły licznie zebranych gości z miasta i okolicy. Jako mazurskie kolędy usłyszano prócz innych — „Lulaj że Jezuniu”,

HARCERZE!

Komenda Warmijsko-Mazurskiej Chórówi Harcerzy w Olsztynie zarządza zbiórkę wszystkich drużów zorganizowanych i niezorganizowanych na dzień 20 stycznia b. r. (niedziela) na godz. 11-tą w Olsztynie przed pomnikiem plebiscytowym ul. Armii Polskiej. Obecność obowiązkowa! (80) *Czuwaj!*

Dzieła Słowackiego w języku rosyjskim

Państwowe wydawnictwo literatury pięknej w Moskwie planuje przekłady z literatury polskiej.

Mają być dokonane przekłady dzieł Słowackiego, «Krzyżaków» Sienkiewicza, «Chłopów» Reymonta i innych autorów. (PAP)

Świetnie skombinowane uderzenie ze wschodu i zachodu, z południa i północy, doprowadziło do zdobycia drogiej sercu każdego Polaka Warszawy.

17 stycznia nad umęczoną i bohaterką stolicą zalopotał dumnie czerwono-biały sztandar Wolności.

Tymczasem, 14.1 rozpoczął ofensywę marsz. Rokossowski, dowódca II Frontu Białoruskiego. Przełamanie linii niemieckich w widłach Wisły, Bugu i Narwi, oparcie Prus Wschodnich, które stanowiły jedną twierdzą, osiągnięcie 26.1 wybrzeży Bałtyku — oto rezultaty jego śmiałego w wykonaniu i wspaniałego natarcia

Jemu też zawdzięczamy wyzwolenie Olsztyna, zajętego przez oddziały konnej gwardii Czerwonej Armii 21 stycznia, który z pruskiego Allenstein stał się stolicą powracającej do Macierzy Warmii.

„Przybieżeli do Betleem pasterze...” a także pieśń „Ojciec z nieba, Boże Panie”.

Slicznie wyglądały cztery chórkę po rogach sali rozrzucone, (uczestnicy w bieli, każdy trzymał lichtarz z trzema płonącymi świecami). Nastrój panował podniosły, widzowie byli szczerze i do głębi wzruszeni. Całość bardzo dobrze wyreżyserowana.

Widowisko to należałoby powtórzyć w Olsztynie, aby zapoznać społeczeństwo polskie z „Jutrznia” mazurską. (S.B.)

SLUCHAMY RADIA

Warszawa I na fali 395,8 m

Plątek, 18 h.m.: 7,00 Hymn i sygnał czasu, 7,05 dziennik poranny, 7,20 program na dzień bieżący, 7,25 muzyka lekka z płyt, 8,30 przerwa, 12,00 sygnał czasu, 12,03 artykuł „Na ziemiach odzyskanych”, 12,20 muzyka, 12,40 z życia narodów słowiańskich, 12,50 audycja dla wsi, 13,00 muzyka obiadowa, 14,00 dziennik południowy, 14,30 informacje, 14,40 audycja dla Polskich Sił Zbrojnych za granicą, 14,55 wiadomości gospodarcze, 15,10 skrzynka P.C.K., 15,25 przerwa, 16,00 opowiadanie - pogadanka dla dzieci, 16,20 muzyka, 16,40 audycja dla młodzieży, 16,55 kwadrans autorski, 17,10 muzyka, 17,55 audycja słowno-muzyczna wojskowa, 18,10 reportaż dźwiękowy, 18,25 rezerwa, 18,30 nauka przed mikrofonem, 19,00 transmisja koncertu, 21,00 audycja dla Polaków za granicą, 21,30 skrzynka poszukiwania, 22,00 dalszy ciąg transmisji z koncertu, 22,30 ostatnie wiadomości, 22,55 program na dzień następny, 23,00 muzyka rozrywkowa, 23,45 skrzynka poszukiwania, 24,00 zakończenie programu.

W południowym sektorze wojska IV Frontu Ukraińskiego gen. Pietrowa zajmują kolejno Jasło, Gorlice i Nowy Sącz, wypierając wroga na terytorium Czechosłowacji.

Front wschodni ruszył w całej swej rozciągłości.

Armia Czerwona i Wojsko Polskie nie poprzestały na przełamaniu obrony Niemców, ale przystąpiły do pościgu, nie mającego równych w dziejach wojny.

Pościg ten za rozbitym i uciekającym w popłochu nieprzyjacielem doprowadził do wyzwolenia w dniu 19 stycznia Łodzi, Krakowa, Piotrkowa oraz sforsowania przedostatniej naturalnej linii obrony wroga — Warty.

Reasumując rezultaty osiągnięte od 12 do 19 stycznia możemy nazwać okres ten Wielkim Tygodniem Polskim. Pogrom i triumf znamionowały te siedem dni zwycięstwa.

Droga na Berlin stała otworem. *Gem.*

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. (Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.)